No. 1959 Zaterdag 30 Juli 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant Overzijde
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

ONZE BEGROOTING.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag van den Kol. Raad.

Z. E. de Gouverneur betreurt het, dat de late indiening tot gevolg zal hebben, dat de begrooting door den Kolonialen Raad niet in openbare behandeling zal worden genomen, waardoor de Raad zich niet volledig over de daarbij voorgestelde posten zal kunnen uitspreken.

Hij kan echter de zienswijze niet deelen van de leden die meenen, dat deze begrooting, nu de termijn, bij het Regeeringsreglement voor hare vaststelling bepaald, verstreken is, niet meer mag of kan worden behandeld en vastgesteld. Niet alleen vereenigt hij zich volkomen met de beginselen van het lid, dat aanvoerde, dat in ieder geval dè begrooting toch door de wet vastgesteld moet worden, aangezien subsidie noodig is. De behandeling door den Kolonialen Raad is in zulke gevallen toch altijd een voorloopige. Het verschil tusschen beide gevallen, als gevolg van de bepalingen v/h 1e en 2e lid van art. 105 van het Regeeringsreglement, is, als er werkelijk verschil aanwezig is, zeer theoretisch.

Door deze behandeling nu achterwege te laten ontneemt de Koloniale Raad, in strijd met den geest van het Regeeringsreglement, dat behandeling en vaststelling van de begrooting door de autonome kolonie wenschelijk acht, zich zelf de gelegenheid om zijn oordeel in concreten vorm (eventueel indienen van amendementen, enz.) uit te spreken over de begrootingsposten en laat dit geheel over aan de Staten-Generaal in Nederland, die, volgens de door den Raad meerdere malen geuite meening, niet voldoende bekend zou zijn met de plaatselijke toestanden om een juist oordeel over de voorgestelde posten te kunnen vellen.

Met leedwezen werd vernomen, dat dè in de Afdeelingen gemaakte bedenkingen, in het Voorloopig Verslag opgenomen, door de door den afgetreden gouverneur verstrekte inlichtingen, voor verschillende leden niet zijn opgeheven.

Ook Z.Exc. is van oordeel, dat het in de tegenwoordige omstandigheden aanbeveling verdient den bouw van een nieuw tolkantoor uit te stellen. Hij meent echter het besluit of daartoe al dan niet moet worden overgegaan te moeten overlaten aan den nieuwbenoemden Gouverneur. In verband daarmede heeft hij dan ook den aanvang van het werk laten uitstellen.

De Gouverneur kan niet nagaan, welke der door het Bestuur bij Memorie van Antwoord gegeven inlichtingen den indruk hebben kunnen vestigen, dat de strekking der gestelde vragen over het hoofd is gezien, of dat het Bestuur zich van de zaak wil afmaken, zonder de gewenschte inlichtingen te geven.

Hij kan zich dan ook niet voorstellen, dat zulks in de bedoeling kan hebben gelegen, waar het vorig Bestuur blijken heeft gegeven van samenwerking met den Raad op prijs te stellen. Gaarne zal hij, zoo de Raad hem daartoe in de gelegenheid zou willen stellen, zoo mogelijk, meerdere inlichtingen verstrekken, om den, naar zijne overtuiging ten onrechte ontstanen indruk, weg te nemen.

Hij neemt deze gelegenheid te baat om den Raad mede te deelen, dat bij de jongste benoeming van een districtmeester voor het 2e en 3e district rekening is gehouden met 's Raads inzicht, door ondergeteekende volkomen gedeeld, dat de districtmeester in zijn district moet wonen.

Den nieuwbenoemde is te kennen gegeven, dat hij met zijn familie in zijn district (i. c. op Rust) moet wonen.

Willemstad, den 19n. Juli 1921.

De waarn. Gouverneur van Curaçao.

J. B. Gorsira.

KOLONIALE STAATKUNDE.

Het komt ter oriënteering in de katholieke koloniale staatkunde en van die staatkunde te midden van de vele en zoozeer onderscheiden stroomingen op koloniaal gebied dienstig voor, het volgende aan te halen uit de rede, door den heer van Vuuren gehouden in de Tweede Kamer der Staten Generaal bij de behandeling van de begrooting van 1921.

„Het lijkt mij ook na de curieuze uitlating van den gevolmachtigde der Regeering, den heer Muurling, met het citeeren waarvan de heer van Ryckevorsel heeft besloten, niet ongewenscht nog eens uiteen te zetten de algemeene beginselen, die naar de meening der Katholieke Staatspartij onze koloniale politiek beheerschen. Zij zijn hierin samen te vatten, dat de koloniën er niet zijn voor ons, maar dat wij er zijn voor onze koloniën. Het doel van onze koloniale politiek mag dus niet zijn in Indië schatten te vergaren en er 'n arbeidsveld te zoeken in ons belang voor een deel van onze mannen. Indien deze voordeelen er mede gepaard gaan kunnen wij ze dankbaar aanvaarden, maar doel mogen zij niet zijn. Zij mogen zelfs geen reden zijn niet onzerzijds al het mogelijke te doen, de politieke onmondigheid en onmacht der inlanders zoo spoedig als slechts mogelijk is te doen ophouden.

Ik kan mij voor Nederland zelfs geen verheffender oogenblik in zijn geschiedenis denken, geen waarop het met meer reden trotsch zou kunnen zijn, dan dat waarop het in waarheid zal kunnen zeggen: als regeering over Indië trekken wij ons terug, omdat wij onze taak ten volle hebben vervuld en wij de bevolking hebben opgevoerd tot een zoodanige Christelijke beschaving en ontwikkeling, dat het zich evengoed als Nederland zelf kan regeeren. Al zou het gevolg daarvan zijn, dat wij alle voordeelen zouden hebben prijs te geven, die wij thans uit onze koloniaal bezit trekken, zouden wij ons daarvoor slechts kunnen verheugen. Wij zullen echter naar mijn vaste overtuiging bij 'n scheiding onder die omstandigheden financieel en economisch geen schade lijden. Indien wij het land regeeren met een deugdelijk doel voor oogen en dat doel bereiken, zal er te voren een uit sympathie geboren saamhoorigheid tusschen Indië en Nederland zijn ontstaan, die meer en beter waarborg geeft voor een stevige positie van ons land in Indië dan de overheersching alleen doen kan.

De Katholieke Staatspartij in Nederland en de Katholieke Partij in Indië, tusschen wie in deze een aangename samenwerking ontstond, waarvan wij veel goeds voor onze koloniën verwachten, zijn bereid alle middelen te steunen, die dat doel, hetwelk in een verschiet ligt dat verder ligt dan ons leven, meer te benaderen. In een overeenstemming met hun beginsel achten zij daartoe voor alles noodig de geestelijke verheffing der bevolking. De geestelijke verheffing zoeken zij niet allereerst in kennis en wetenschap zonder meer. H. i. is het eerst noodige: de godsdienstige en zedelijke verheffing. Wil men de inlandsche bevolking geleidelijk opheffen tot een Christelijke beschaving, dan hebben wij haar te brengen den Christelijken godsdienst en de Christelijke zedeleer. Tot dit doel gaan er heen onze missionarissen en onze geestelijke zusters en broeders. Zij zijn de levende bewijzen van de belangeloosheid der koloniale politiek, die wij voorstaan. Zij gaan er niet heen om vette traktementen, om kapitaal te vormen of zich een Indisch pensioen te verzekeren. Bij hen is geen andere drijfveer te vinden dan het zieleheil en het geluk der inlandsche bevolking. Zij zijn er dan ook niet op uit, zoo spoedig mogelijk terug te keeren, maar blijven er als zij kunnen, zoolang hun het leven is gelaten. Vaak gaan zij met het uitgesproken doel, om nooit het moederland, nooit de hunnen weer te zien. Indien men hen in Nederland terugziet is het in den regel met den bedelnap in de hand om bij hun geloofsgenooten aan te kloppen voor het geld, dat zij noodig hebben ten einde hun werk in de tropen in het uitsluitend belang der inlanders naar behooren te kunnen vervullen."

Van het Vaticaan.

De Romeinsche kwestie.

Geruchten omtrent een mogelijke regeling.

De "Matin" ontvangt uit Rome een telegram, dat wij met het noodige voorbehoud hier weergeven.

Het blad zegt n.l., dat de hervatting der diplomatieke betrekkingen tusschen Frankrijk en den H. Stoel aan de Italiaansche pers de gelegenheid heeft geboden een definitieve oplossing te vragen voor de Romeinsche kwestie. Daar nu de Paus in de laatste consistoriale toespraak gezinspeeld heeft op de betrekkingen van den H. Stoel met de Italiaansche regeering, schijnt men te gelooven in de omgeving van het Vaticaan, dat overeenstemming tusschen den H. Stoel en Italië mogelijk zal zijn op de volgende grondslagen: 1o. formeele afstand door Italië aan den H. Stoel van een grondgebied, bevattende ten minste

Bij het Eeuwfeest

VAN

ADMIRAAL LOUIS BRION.

1821 — 27 September — 1921.

XI.

Tot ons leedwezen kunnen wij de volgende jaren 1818-1821 niet anders dan zeer beknopt en vluchtig behandelen. Niet omdat ze de minst belangrijke zijn van Brion's leven, eer het tegendeel, maar eenvoudig omdat zij van meer algemeene bekendheid zijn en wij vreezen dat deze biographie een al te groote uitgebreidheid zou verkrijgen.

Toen in April 1818 Generaal Zea als Vice-President der Republiek met het Bestuur belast was, zond hij Brion met zijn schepen naar de Antillen om krijgsmateriaal te koopen, de patriotten, die waren uitgeweken, weer naar Venezuela terug te brengen, recruten [illegible] aan te werven en het [illegible]oen, dat uit Enge[illegible]rd, veilig naar Gua[illegible] Hij volbracht ook [illegible]als altijd tot volkomen [illegible] van zijn lastgever. Opnieuw moest hij daarvoor bij gebrek aan de noodige fondsen zijn eigen persoonlijk vermogen aanspreken. In dienzelfden tijd bracht hij ook een vertrouwelijk agent van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, om met Bolivar over een te sluiten contract te onderhandelen, naar Venezuela.

Dat Generaal Bermudez Guïria kon bezetten, aan de realisten in Cumaná den toevoer van hulpmiddelen kon afsnijden, den handel van Angostura zoo krachtig kon bevorderen en beschermen, was uitsluitend te danken aan de activiteit van Brion met zijn vloot. Brion stond altijd op het eerste teeken gereed, weigerde nooit, legde nimmer moeielijkheden in den weg. Men leze in *El Universal* van Carácas van 23 Mei van dit jaar het verslag van zijn verovering van de citadèl (Morro) van Barcelona op 18 Juli 1819, welk een beleid en heldenmoed hij daarbij aan den dag legde. Ook door zijn eenvoud en bescheidenheid maakt dit rapport een voortreffelijken indruk, terwijl hij de verdiensten van zijn officieren op de eerste plaats helder in het licht stelt.

Generaal Urdaneta zou met het Engelsch expeditieleger naar het eiland Margarita oprukken, doch de middelen ontbraken om de troepen te betalen en de operaties te beginnen. Bolivar draagt Brion op voor al het noodige te zorgen. En het ontbrak Urdaneta aan niets. Uit eigen middelen had Brion in alles voorzien. Zijn groot crediet had hem daartoe in staat gesteld.

De krachtige actie van Brion's vloot op de Magdalenarivier leidde tot bevrijding van Colombia, ondanks de onhebbelijke tegenwerking van Generaal Montilla, den bevelhebber van het veldleger. De vernieling van de Spaansche vloot op deze rivier, de bezetting van Rio Hacha op 12 Maart 1820, de duizenden moeielijkheden, die hij te overwinnen had om de discipline te handhaven in het oproerige Iersche legercorps, de forceering van den toegang tot het meer Ziénega, de verovering van Santa Marta op 11 November van datzelfde jaar, die tot den wapenstilstand van 29 November met Morillo leidde, zijn aankomst met zijn vloot in Maracaibo, waardoor ook de verovering van Coro op 11 Mei 1821 mogelijk werd, dat alles vult schitterende bladzijden in het roemrijke leven van Brion. Al die schitterende wapenfeiten waren de laatste voorbereiding voor de verovering van de hoofdstad Carácas en den beroemden veldslag van Carabobo, die op 24 Juni 1821 een einde maakte aan de Spaansche overheersching in Venezuela en Colombia. Curaçao werd in die dagen weer de wijkplaats voor de Spanjaarden. Van Coro waren hier reeds 500 vluchtelingen aangekomen. Na den slag bij Carabobo zochten meer dan 2000 koningsgezinden hier een goed heenkomen.

Eerst toen geen vijand meer te duchten viel, dacht Brion er aan een bezoek te brengen aan Bogotá, de hoofdstad van Colombia. De Regeering wenschte den Admiraal haar hulde en dankt brengen, aan hem, die zoo krachtdadig tot de bevrijding van het land had meegewerkt. Brion van zijn kant wilde trachten een regeling te treffen, die kon leiden tot afbetaling der aanzienlijke sommen, die hij voor de bevrijding van het land had opgeofferd.

* * *

Brion had zeker in de vrijgeworden Republiek een schitterende positie kunnen bekleeden. Zijn groote verdiensten gaven hem daar zeker het volste recht op. De vriendschap met Bolivar en diens hooge waardeering van het werk van Brion maakte de vooruitzichten niet minder gunstig. Maar eerzucht, noch verlangen naar roem, of persoonlijke ijdelheid, evenmin als hebzucht of eigenbelang, is ooit het streven van Brion geweest. Hij heeft nimmer gezocht de eerste te willen zijn, hij si altijd slechts een onbaatzuchtig dienaar geweest van de opkomende Republiek. „Gij zult mij nauwelijks gelooven", zoo schreef hij in 1820 aan Bolivar, „dat ik niets meer dan vijf hemden bezit, want ik kan geen enkelen stuiver voor mij zelf besteden, zoolang er zooveel noodig is voor het leger". Aan zijn broer Theodorus op Curaçao schreef hij in Februari 1819: „Onze vloot is zeer gelukkig geweest op haren kruistocht. Wij hebben een aantal rijke prijzen gemaakt, maar ik kan geen stuiver van hier zenden, want het onderhoud der zeemacht en der vreemde troepen, die zich hier bevinden, kost mij dagelijks 1000 daalders (pesos)". (*Curaç. Ct.* 30 April 1836).

Ook de grootsche eerbewijzen, die hem bij zijn bezoek aan Bogotá ten deel vielen, konden evenmin zijn ijdelheid prikkelen. Brion had zijn doel bereikt. Hij zag Venezuela en Colombia van zijn overheerschers bevrijd. Dat was het doel, waarom hij in 1814 Venezolaansch burger was geworden.

Sinds geruimen tijd liep hij met de gedachte rond zich uit het krijgsgewoel en de politiek terug te trekken. Den 30n Mei 1821, dus nog vóór zijn bezoek aan Bogotá, schreef hij van uit Maracaibo aan zijn broer Theodoor op Curaçao: „Ik denk hier niet lang te blijven. Ik ben den krijgsdienst moede en wenschte wel mijn overige dagen aan bezigheden van den landbouw toe te wijden, of als het ware den degen met den ploeg te verwisselen. Volgens alle berekeningen moet deze veldtocht binnen een paar maanden beslist zijn. Heb dus maar een weinig geduld, waarde Broeder. Spoedig zijn wij bij elkander".

Deze verwachting, wat den veldtocht betreft, ging nog spoediger in vervulling. Nog vóór een maand verstreken

het Vaticaan met de St. Pieter, het paleis van Lateranen en het Castel Gandolfo, gebouwen, die op het oogenblik reeds het recht van exterritorialiteit genieten, 2o. opheffing van de wet der garanties, die de Pausen toch reeds tot nog toe hebben geweigerd te erkennen tengevolge van haar eenzijdige samenstelling; 3o. schadeloosstelling voor de bezetting der oude gebieden van de kerken door den Italiaanschen staat.

Van zijn kant zal het Vaticaan afstand doen van de jaarlijksche uitkeering van 3.300.000 Lire, door de wet der waarborgen toegestaan en door het Vaticaan steeds geweigerd.

Beschouwing der "Oss. Romano".

Onder den titel "Prendiame atte" (nemen wij er nota van) publiceert de „Osserv. Romano" van 19 Juli op een in 't oog vallende plaats de door ons reeds weergegeven beschouwingen der liberale en Katholieke bladen van Rome en de provincie, die op de kwestie van de relaties tusschen den H. Stoel en Italië betrekking hebben.

Uit al deze citaten, zegt het pauselijk orgaan, blijken twee dingen duidelijk: de Romeinsche kwestie bestaat en het is in het belang van Italië, ze op te lossen. Wij nemen hier akte van, daar de H. Stoel en de Katholieken nooit iets anders gedacht en beweerd hebben..... Zij dachten en verklaarden steeds openlijk en vrijuit, dat het een illusie is, de Romeinsche kwestie als een doode en begraven kwestie te beschouwen, wijl, om niet van anderen te spreken, toch de Katholieke Kerk mede er bij betrokken is, die de kwestie juist het tegenovergestelde van „dood" acht.

De daartegenoverstaande illusie is gevaarlijk, wijl dezelfde, zoo niet nog veel grootere belangen, die de andere staten er toe bewogen levendige betrekkingen met den H. Stoel te onderhouden, ook voor Italië in het binnen- en buitenland bestaan.

Dit alles gold tot gisteren als een aan den staat begaan souvereiniteitsmisdrijf, erger dan anti-patriotisme, ja als een reactionnaire samenzwering. Maar desondanks hielden de Katholieken niet op, bij elke gelegenheid er op terug te komen; niet alleen uit volle overtuiging, dat zij het welzijn van den godsdienst en van Italie voorstonden, maar wijl zij wisten, dat hun eens tenminste stilzwijgend gerechtigheid zou wedervaren, doordat men datgene zou erkennen, wat men met zooveel afschuw van zich af had gewezen.

En thans is onze deze erkenning geworden en het zij ons allereerst toegestaan, dit naar voren te brengen als herstel voor zoovele dwaze meeningen en onverdiende beschuldigingen.

Verder vestigt de „Osservatore" de aandacht op datgene, wat „Tempo" en „Messagero" over de garantiewet gezegd hebben en wat samen te vatten is in de woorden: „De garantiewet is niet meer in overeenstemming met de bestaande verhoudingen, ze is uit den tijd."

„Wij leggen dit vast", zegt het pauselijk blad. „Sinds 50 jaren heeft de Kerk dit beweerd, op gevaar af, den toorn der weerbarstige beschouwderaars van dit juristisch „meesterwerk" op te wekken. Sinds 50 jaren heeft men op de practische nutteloosheid en op het feitelijk onlogische van een eenzijdig en door de belanghebbende partij niet aangenomen verdrag gewezen. Het is toch niets meer dan een veranderlijke garantie, zooals iedere andere constitutioneele wet, die uit den wil der meerderheid en daardoor uit den boezem eener juist overheerschende partij voortkwam. Een verdrag, dat aan een souvereine, wereldomvattende macht in naam van een afzonderlijken staat de feitelijke souvereiniteit ontzegt om haar alleen de eenvoudige eerbewijzen ten deel te doen vallen. Een verdrag, dat haar (die souvereine macht) zoo lang het duurt een vrijheid waarborgt en belooft, die echter voor die macht onvoldoende is. Reeds de kwestie te stellen, of zij die vrijheid aanneemt of niet, gold als een besnoeiing van de onbetwistbare, souvereine oppermacht van den staat over de Kerk. Thans zijn de tegenstanders tot dezelfde conclusie gekomen; wij verheugen ons met recht daarover"

Ten slotte releveert het officieuse Vaticaansche orgaan de uitlatingen van de liberale pers, volgens welke aan den Paus het territoriale gebied moet gelaten worden, dat hij noodig meent te hebben, en merkt naar aanleiding hiervan het volgende op:

„Dus niet alleen bestaat de Romeinsche kwestie; niet alleen is het om nationale redenen noodig haar op te lossen; niet alleen heeft de garantiewet afgedaan, maar ook de territoriale oplossing is mogelijk en schijnt geboden.

Leggen wij ten slotte ook dit vast. Zonder van verschillende territoriale oplossingen te spreken, en terwijl wij ons ook hier slechts aan de gemeenschappelijke verklaringen der collega's houden, was de erkenning, dat de souvereiniteit de jure thans slechts op een territorium volkomen kan uitgeoefend worden voor den H. Stoel en de Katholieken klaar en duidelijk, ook toen de tegenstanders daarin niet een elementair, juridisch grondbeginsel zagen, maar een sectarisch vooroordeel.

Vrijheid en onafhankelijkheid, zoo als zij in haar gansche volkomenheid van een geestelijke wereldomvattende macht noodig en passend schijnen, zijn slechts in de souvereiniteit wezenlijk bereikbaar. Zulk een souvereiniteit kan echter bij den tegenwoordigen stand van het volkerenrecht slechts op een gebied uitgeoefend worden. Niemand heeft ooit iets anders gedacht en beweerd, gelijk ook niemand zich heeft ingebeeld, dat daardoor de souvereiniteit van den staat verkleind of zelfs aangetast zou worden.

De oude, op een verlangen naar heerschappij, naar territoriale rechtsaanspraken gebaseerde klachten, dienden om de wereldlijke macht te verminderen en haar door de oprichting van een vorstendom te beknotten, zoo heette het. Maar deze bewering loopt niet alleen dood op de onverdachte moreele waardigheid der Kerk, maar ook op het eenvoudige, zuivere logische en juridische beginsel, hetwelk de ijver voor het nationaal belang, het gezond verstand en een onbevangen beoordeeling van den toestand den menschen aan de andere zijde niet meer bitter of onaannemelijk doen schijnen".

De "Messagero" van 19 Juli, die de voornaamste passages der "Osserv". zonder commentaar weergeeft, verklaart dezer dagen op de aangelegenheid te zullen terugkomen.

De "Tempo" bespreekt het artikel van het pauselijk blad gunstig.

INGEZONDEN.

Eigenaardigheden van Aruba.

Uit de uitlatingen der niet-Katholieken alhier ten opzichte van den opvolger van Gouverneur HELFRICH kan men de gevolgtrekking maken, dat de benoeming van een Katholiek Gouverneur hun een gevoelige teleurstelling is geweest, vurig hadden zij verlangd naar een niet-Katholiek Gouverneur.

Mij dunkt deze partij moest zich toch zoo niet uitlaten, indien zij een eerlijk standpunt wil innemen, omdat dergelijke ontboezemingen als bedenkelijk moeten beschouwd worden temeer wanneer zij niets aan te voeren hebben tegen het Bestuur van den afgetreden Katholiek Gouverneur Helfrich, die onpartijdig en rechtvaardig bestuurd heeft en ondanks zijn kort gouverneurschap aanmerkelijk veel goeds voor Aruba gedaan heeft.

Nergens valt uit het Bestuur van den afgetreden Gouverneur Helfrich op te maken, dat de Katholieken bij hem op den voorgrond stonden, doch integendeel hij was voor een ieder even toegankelijk en persoonlijk heel vriendelijk voor allen.

Mijns inziens, welke partij ook zich ilusies make door een Gouverneur bevoorrecht te worden, loopt kans zich belachelijk aan te stellen, want ieder rechtvaardig landvoogd van doordrongen plichtbesef en met een eerlijk geweten, handelt strikt naar recht en billijkheid, zich streng onthoudend eigen partij te bevoordeelen boven anderen. Bovendien niemand stelt zich voor, dat een Gouverneur uit Holland gezonden wordt met eene bevoegdheid om in deze Kolonie eigenmachtig op te treden?

Laat ons, wat Aruba betreft, alleen en hoofdzakelijk wenschen, dat Z. E. Gouverneur BRANTJES een hoogst rechtvaardig landvoogd zal zijn en dat hij ons eiland zoo dikwijls mogelijk zal bezoeken om zich persoonlijk telkens van de plaatselijke omstandigheden op de hoogte te stellen en uit den mond der ingezetenen te vernemen hunne verlangens en opmerkingen.

Verkiezing van een Landraad.

Aan de beurt van aftreding was de heer Kwartsz, herkozen met algemeene stemmen. Van de 127 kiesgerechtigden hebben alleen een paar consekwente vrienden van den Heer KWARTSZ hunne stemmen op hem uitgebracht en werd hij door deze vrienden herkozen met dertien stemmen.

Heel terecht heeft dus Mr. VAN KOL in de Eerste Kamer onlangs beweerd, dat de verkiezing voor landraden ten dezen eene bespotting is met deze laatste kiezing is het opnieuw bespottelijk geworden. In het betoog van Mr. VAN KOL, werd Aruba door dit eminent lid hartelijk bedacht, Mr. VAN KOL blijkt volkomen op de hoogte te zijn van de plaatselijke aangelegenleden en pleitte voor de volledige uitbaggering van de paardenbaai, en uitbreiding van den Raad van Politie tegelijkertijd de leden meer tot hun recht te doen komend en den Gezaghebber verplichtend hen behoorlijk te erkennen.

Een woord van dank en vertrouwen zij gericht aan Mr. VAN KOL en den wensch uitgedrukt, dat hij lang in staat zal blijven zijn stem in de Kamer te verheffen ten bate van deze kolonie, waarbij Aruba zeker niet vergeten zal worden.

Naar aanleiding van het gering uitgebracht stemmencijfer bij de herkiezing van den landraad KWARTZ rijzen de volgende vragen, tot welker beantwoording ik vermeen met het respectievelijk antwoord te kunnen volstaan n. l. Waarom er zoo groote onverschilligheid heerscht bij de aftreding van een Landraad?

Waarom alleen zekere burgers aan hun stembriefje hebben gedacht? Het volk schijnt geen vertrouwen te stellen in den Raad van Politie in den vorm zooals hij samen gesteld is en houdt geen voeling ermee.

Van uit den Raad van Politie gaat immers ook geen intiatief uit tot het bevorderen van het economisch algemeen belang. De ingewikkelde levensomstandigheden van de plaats maken het voor de landraden soms moeilijk op te komen voor het werkelijk algemeen welzijn, dat meerendeels door de burgers niet in het algemeen gewenscht wordt, als zijnde tegen hun persoonlijk belang. Dien tengevolge nemen zij eene passieve houding aan, die den Raad zoo goed als nihil maakt.

De landraden hebben het verstandig geacht te dansen naar de muziek welke gespeeld werd, doch de eentonigheid ervan heeft vervelendheid gebracht zoowel voor de spelers als voor de dansers met het gevolg, dat er heden geen beweegredenen bestaan tot het zelfstandig stemmen voor een landraad.

Waarschijnlijk zijn er anderen, die zich werkelijk de dure opoffering willen getroosten uitsluitend voor het algemeen belang op te treden, goed- of kwaadschiks van welke groep ook.

Om dezen een kans te geven, lijkt mij het vervangen van beide of van een der leden van den Raad niet de verstandige weg, maar wel zooals Mr. van Kol in de Kamer er op gewezen heeft door den Raad van Politie uit te breiden met eenige leden meer.

Naar mijne bescheidene meening is het niet aan de landraden toe te schrijven, dat het volk alsnog het nut van den Politieraad niet inziet, maar wel aan den stand van zaken, aan de tegenstrijdige acties der burgers.

Dankend hoogachtend.

Een opmerker van Aruba.

Berichten uit de Kolonie.

Zevende Eeuwfeest.

Donderdag a.s. wordt op plechtige wijze herdacht het zevende eeuwfeest van St. Dominicus de Guzman's glorierijk verscheiden, Vader en Stichter der Predikheerenorde. Z. H. Paus Benedictus XV wijdde een Encicliek aan dit heerlijke feest. Van verschillende landen trekken bedevaarten op naar Bologne, waar de groote Heilige begraven ligt in een kunsvol bewerkt grafmonument, en waar hij herhaaldelijk op zichtbare wijze zijn machtige voorspraak bij God doet gevoelen. Hier op Curaçao zullen de kerkelijke feesten voornamelijk gevierd worden in de Rozenkranskerk van Pietermaai. Plechtige Mis, Pontificaal Lof en Feest predicatie.

De Nieuwe Gouverneur.

Hier werd bericht ontvangen, dat Z.E. Mr. N. J. L. BRANTJES 16 Sept. scheep gaat te Amsterdam om met de *Van Rensselaer* hier 6 October te arriveeren.

Pastoor v. Hegelsom

is 27 Juli ll. uit Amsterdam vertrokken met de *Prins der Nederlanden* ZEerw. kan 26 Aug. hier aankomen en brengt twee nieuwe Zusters van Schijndel mee voor Sta. Rosa, waar in October a.s. naar men hoopt, het Huis voor verwaarloosde meisjes zal worden geopend.

Naar Aruba.

De Hoogeerw. Pater M. LUYCKX is Maandagavond met de *Frieda* naar Aruba vertrokken voor een kort bezoek. Dezer dagen wordt ZHEW. terugverwacht.

Cuba.

De berichten uit Cuba ontvangen luiden zeer ongunstig.

Het werkloon is zeer laag, de levensmiddelen zijn daarentegen zeer duur, daarbij, het weinige werk wat er nog is, wordt eerder aan Cubanen en Spanjolen gegund dan aan de Curacaonaars. Heel veel werkeloosheid.

Duizenden en duizenden zoeken een gelegenheid om weg te komen, maar de Curaçaonaar kan zeer moeilijk een verlof tot vertrek bekomen van den Directeur van het Immigratiewezen, en moet dan nog zelf den terugreis betalen.

Nu er geen werk is, verteren ze het zuur opgespaarde reisgeld en zien dan heelemaal geen kans meer om weg te komen.

Er heerscht ziekte onder ons volk. De toestand is allertreurigst.

Kan ons Gouvernement hier niet een helpende hand reiken?

We dachten, dat de terugreis door de Compagnie betaald zou worden.

Natuurlijk na afloop van de 8 a 10 maanden waarvoor gecontracteerd werd.

Maar nu de Centrale stil staat of niet voldoende werkvolk kan betalen, is de contractbreuk toch zeker niet aan den kant van ons volk. Met welk recht weigert de Director de la Inimigracion het permit aan onze mannen om naar Curaçao terug te keeren, nu er toch geen werk meer is?

Ze zijn nu gedwongen zonder werk hun spaarpenningen op Cuba te verteren en blijven zonder reisgeld op Cuba, dat geen werk meer voor hen heeft.

Zijn die menschen nu niet op een of andere wijze te helpen?

Opstootje.

17 de Juli ll. was er een opstootje op St. Eustatius. De Politie nam iemand gevangen, waartegen het Publiek zich verzette. De politie schoot in de lucht met zijn revolver, waarop de storm bedaarde en de rust herstelde.

Dansen.

De liefhebbers van tarai willen nogeens van de gelegenheid profiteeren

---

was, bracht Carabobo reeds de eindbeslissing. Na zijn terugkomst van Bogotá keerde Brion in den schoot zijner familie terug.

De Curaçaosche Courant van Zaterdag 1 September 1821 bevatte het volgende bericht: „Op ll. Zondag (26 Augustus) kwam hier aan de schoener *Independence*, onder Deensche vlag, van Maracaibo, laatst van (via) Cumarebo, hebbende aan boord LOUIS BRION, Admiraal van de Colombiaansche Zeemilitie, die op dit eiland gekomen is ter herstelling zijner gezondheid."

De rust, waarnaar hij zoo smachtend verlangd had na de geweldig inspannende jaren van den oorlog, mocht hij helaas niet anders vinden dan in den dood.... Juist een maand later publiceerde de *Curaçaosche Courant* in haar nummer van Zaterdag 29 September 1821 het volgende simpele berichtje: „Ongeveer ten 9 uur in den avond van Donderdag 27sten dezer overleed de ADMIRAAL PIETER LOUIS BRION, Opperbevelhebber van de Colombiaansche Zeemacht, in den ouderdom van 39 jaar, zeer betreurd door zijn bloedverwanten en allen, die het genoegen hadden hem te kennen. Zijn stoffelijk overblijfsel werd gisteren namiddag op de plantage *Rozentak*, de familiebegraafplaats, ter aarde besteld, gevolgd door een aanzienlijke menigte van inwoners dezes eilands".

Uit dit doodsbericht blijkt wel, dat Brion op *Rozentak* begraven werd, maar niet dat hij daar ook gestorven is. Zijn broer Theodoor woonde destijds in het groote huis aan de Breedestraat, hoek Nanniesteeg, waar thans de Heer Willem van Eps woont. Het komt mij wel waarschijnlijker voor dat Louis Brion in dat huis gestorven is. Ook het doodsbericht in de *Cur. Ct.* laat deze opvatting toe.

De meeste Curaçaoenaars hebben nooit van een plantage *Rozentak* (*niet Rosendaal*) gehoord, weten althans niet, waar deze lag. De volgende duidelijke plaatsbeschrijving uit TEENSTRA, *De Nederlandsche West-Indische Eilanden*, dl. I, bl. 88, lost alle moeielijkheid op. De schrijver zegt, dat „*Rozentak* in de laagte dicht aan het Schottegat ligt."

En op bl. 89: „Noordwaarts van *Rozentak* komt men op een kleinen dorren heuvel, waarop men de familiegraven van Admiraal Brion vindt, welke met gele mopsteenen gevloerd zijn en geene inscriptiën hebben. Aan de Noordelijke helling van dezen heuvel heeft men tusschen de tuinen *Rozentak, Koeimans* en *Bleinheim* het ommuurde Kerkhof der Israelieten". Wij kunnen hier nog bijvoegen, dat *Rozentak* sedert tal van jaren een deel van Bleinheim uitmaakt.

Veertien dagen na zijn overlijden plaatste een inzender (K. A. E.) in het nummer van 13 October in de *Cur Ct.* een 10 regelig vers van zware Alexandrijnen als *Grafschrift*, dat meer van goeden wil en waardeering dan van hooge poëzie getuigt.

***

Nog vóór het congres van Colombia, in Cucutá vergaderd, het overlijden van Brion vernomen had, vaardigde het den 13n October een decreet uit, waarbij de post van Oppercommandant der Zeemacht van de Republiek, die toevertrouwd was geweest aan den ijver, activiteit en het patriotisme van Admiraal Brion, wer opgeheven. Verder werd 1o. aan Admiraal Louis Brion, op de meest uitdrukkelijke wijze de hoogste dank gebracht voor de belangrijk diensten, die hij aan Colombia door zijn fortuin en vaderlandsliefde in de meest rampspoedige tijden van den opstand bewezen heeft. 2o. Zoolang Admiraal Brion geen anderen gelijkwaardigen rang in het leger gekregen heeft, zal hij alle eerbewijzingen blijven genieten van Kapitein Generaal van de Marine. 3o. Het Congres draagt de Uitvoerende Macht op om aan Admiraal Louis Brion een eeresabel aan te bieden als bewijs van de dankbaarheid der Natie.

Zoodra in Bogotá de tijding aankwam van Brion's dood, wijdde de *Gazeta de Colombia* een zeer waardeerend artikel aan zijn nagedachtenis. Den 29 November werd in de kerk van den H. Augustinus in Bogotá een plechtige lijkdienst gehouden, waarbij de President en Vice-President en alle grootwaardigheidsbekleeders der Republiek tegewoordig waren. Pater Fray Ignacio Quiroga sprak de lijkrede uit. Het leger droeg 10, de Marine 15 dagen rouw.

Toen Bolivar door middel van Guillermo Parker het overlijden vernam van Brion, schreef hij dezen i. d. 12 December den volgenden brief:

„Met de diepste smart heb ik het bericht ontvangen van den dood van Z. Exc. Admiraal LOUIS BRION, wat mij met de innigste droefheid vervuld heeft. Mijn eerste medgezel in de edelmoedige onderneming om Colombia te bevrijden, is niet meer. Doch Colombia is hem de helft van zijn geluk verschuldigd en zal niet ondankbaar zijn jegens dezen zeldzamen man, die méér liefde toonend voor de menschheid en zijn nieuwe medeburgers dan voor zijn eigen fortuin, alles in de waagschaal stelde om zijn nobele gevoelens en zijn dorst naar roem voldoening te geven.

„Alle Colombianen zullen in hun hart voor den Admiraal een altaar oprichten, gewijd aan de dankbaarheid. Ik zelf zal de eerste zijn, voor zoover dit in mijn macht is, om aan het verste nageslacht de eeuwigdurende herinneringen na te laten van al het goede, dat hij voor zijn Vaderland gedaan heeft en van zijn verheven, grootmoedig karakter. Tegelijk met Admiraal Brion zal ten allen tijde de sublieme herinnering van zijn edelmoedigheid blijven voortleven, zoowel als onze heilige verplichting om zijn laatsten wil te volbrengen.

„De familie van onzen Weldoener zal den voorrang genieten bij alle schuldvorderingen, want geen enkele verdient meer de vóórkeur dan de zijne.

„De Uitvoerende Macht is belast om de schuldvorderingen van den Admiraal te regelen en ik beloof, zoodra ik van QUITO terugkom, de vereffening, zooveel ik kan, te bevorderen om deze schuld af te betalen.

„Gewaardig aan de dochters van den Admiraal, mijn overleden vriend, mijn oprechte deelneming te betuigen met dit zwaar en onherstelbaar verlies en mijn meest eerbiedige gevoelens jegens hun persoon.

BOLIVAR.

nu verscherping van de Politiekeur op het dansen aanstaande is. Herhaaldelijk bewijzen ze met vechten en snijden, hoe hoog noodig die Politiekeur moet worden aangevuld.

Hopen we, dat de Koloniale Raad spoedig het ontwerp in behandeling neme. Zóó kan het niet langer!

Christus.

Het Poëem van den Italiaanschen dichter FAUSTO SALVATORI werd door Conde JULIO ANTAMIRO op artistieke wijze weergegeven in sublieme visioenen, den Bijbel wel tot grondslag hebbend, maar toch zich niet strikt houdend aan den Bijbelschen tekst.

Het geheel wordt zeer geroemd als een wonder van cinematische kunst. Waardig kunstvol, verheffend, indrukwekkend.

Gisteravond bood de Heer ALFREDO PELLICER een voorstelling aan Bisschop en Clergé, omdat de Heeren, die een propagandatocht houden voor dezen prachtfilm, er sterk op stonden, dat de Geestelijkheid aan deze opvoering eerst hare volle goedkeuring zou schenken, alvorens zij in het openbaar zou worden vertoond.

Wij kunnen niet anders verklaren, dat dat we volop hebben genoten, en tevens ten diepste werden ontroerd. Het is werkelijk een goede film, welke gerust mag worden aanbevolen.

Geslaagd.

De Heer HENDRIK KRIJT, geslaagd examen 1e stuurman (Holland).

De Heer NICO DEBROT, geslaagd toelating-examen voor de Universiteit, diploma *A* en *B*. (Holland)

De Heer J. J. DEBROT geslaagd tandartsexamen (New-York.)

Alle 3 oudleerlingen van 't St. Thomas-College. Onze gelukwenschen.

Red „D"

In dank ontvangen een nieuwe tijdtafel der Red „D" booten. We zien daarin, dat deze booten, voortaan des Zaterdags van New York vertrekken, wat voor ons ten gevolge heeft, dat de groote booten, *Caracas* en *Philadelphia*, des Zondags hier aankomen en de kleine, *Maracaibo* en *Zulia* Dinsdags, terwijl ze respectievelijk des Zaterdags en Zondags naar New-York vertrekken.

De Hollandsche Mail komt tegenwoordig vrij geregeld met de Hollandsche Boot, omdat deze zoo veelvuldig vaart en korte verbinding met Nederland onderhoudt.

Indische Editie.

De Maasbode geeft tegenwoordig om de twee maanden een *Indische Editie*.

Het eerste nummer verscheen 24 Juni ll. Van dit nummer werden ons 150 exemplaren toe gezonden ter verspreiding. Onze abonnenten die nog geen exemplaar ontvingen, kunnen ereen aanvragen bij onze Administratie.

Dit eerste nummer begroeten wij dankbaar en met groote vreugde. Onze Lezers zullen het met zeer veel genoegen inzien en niet nalaten hun adres op te geven, om het geregeld te mogen ontvangen.

Petroleumbrand.

In de Petroleumvelden van Mexico is een geweldige brand uitgebroken, waarvan de schade op enkige millioenen begroot wordt. De troepen helpen de brandweer, die met maskers en schilden gewapend trachten de schuiven der tanks te sluiten om te voorkomen, dat de brandende vloeistof zich verspreidt. Slaagt men hier in niet dan zal men een tunnel graven om den brandenden oliestroom af te leiden.

Luchtspoor.

Rivieren, ravijnen en hooge bergen maken in Colombia de communicatie zeer lastig. Het is bijna onmogelijk in dat land sporen aan te leggen voor groote trajecten. Daarom heerscht er groote vreugde over het feit, dat de vliegdemonstraties zulk een succes hebben. Men heeft reeds drie vliegkampen, nl. te Bogotá, Medellin en Barranquilla, zoodat de hoofdstad nu door een luchtspoor verbonden is met de voornaamste havenplaats Pto. Colombia.

Match.

Hedenmiddag 5 uur speelt *Juliana* een wedstrijd tegen *Les Etrangers* op het terrein aan de Isla.

Zondag a.s. om half 5 uur speelt *Volharding I* met *Jong Holland I* op *Mundo Nobo*.

Een nieuw dok.

Te Rotterdam is de vorige maand in de bekende werkplaats van de Gebr. Wilton een nieuw dok van 46000 ton in gebruik genomen, een der grootste van Europa.

In aanbouw is daar een nieuw scheepsbouwdok, dat een omwenteling beteekent in den scheepsbouw, daar het bouwen op hellingen erdoor wordt vermeden. Het schip wordt in dit dok op een horizontalen vloer gebouwd, zoodat geen stellingen behoeven te worden gemaakt, en in het algemeen niet zoo in de hoogte moet worden gewerkt, wat voor het aanbrengen van materiaal steeds een groote schaduwzijde heeft gehad. In dit nieuwe dok zullen de schepen zoover worden afgebouwd tot zij kunnen drijven, om daarna in het dok zelf te water te worden gelaten.

Prijsverlaging.

De Schotsche industrieelen maken zich gereed tot een krachtige campagne om de prijzen omlaag te drukken en op deze wijze de industrie nieuw leven te geven. Nieuwe prijscouranten zijn samengesteld voor textielwaren van alle soorten. Ook de prijzen van staal en ijzer en van stalen en ijzeren producten zijn herzien.

Officieele Berichten.

De seiner 2e klasse D. T. W. A. Conner is naar St. Martin overgeplaatst en werkzaam gesteld aan het station v. D. T. aldaar.

Aan Mej. W. E. C. Schrils, onderwijzeres 2e klasse, is tot herstel van gezondheid een week verlof verleend.

Aan den onderwijzer 2 klasse C. J. Krijt is tot herstel van gezondheid een week verlof verleend.

De heer C. P. de Haseth is eervol ontheven van de functiën van hypotheekbewaarder en notaris op Bonaire en de heer J. M. S. van Eps benoemd als zoodanig.

Aan den onderwijzer 4e klasse op St. Martin C. H. D. van Romondt is tot verder herstel van gezondheid twee maanden verlofsverlenging verleend.

De tijd. agent van politie 1e klasse P. W. Schaffels is tot hoofdagent bevorderd.

Aan den Gezaghebber van Aruba, de heer H. J. Beaujon is eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den heer A. J. C. Krafft, secretaris van de Curaçaosche Bank, is onder dankbetuiging voor de langdurige diensten, eervol ontslag verleend en de heer J. A. P. Thielen is als zoodanig benoemd.

De heer B. I. Mussenden, tijd. notaris en ontvanger op St. Eustatius is eervol ontheven uit die functiën, tijdelijk benoemd tot ontvanger op St. Martin en belast met de waarneming van het notariaat aldaar.

A. W. de Haseth is eervol ontheven van de functiën van ontvanger en notaris op St. Martin en overgeplaatst naar Curaçao als districtmeester van het 4e. en 5e district. De heer M. Bartels Daal wordt weder werkzaam gesteld ten parkette van den Procureur-generaal.

Aan den heer Mr. W. Ch. de la Try Ellis, lid van het Hof van Justitie is om gewichtige redenen 3 weken verlof verleend.

Ingevolge de wet van 29 April 1921 (Stbld. No. 695) wordt het volgende bekendgemaakt.

De Griffier bij de Arrondissements-Rechtbank te Utrecht maakt bekend, dat de beschikking dier Rechtbank dd. 18 Juni 1921, waarbij is verklaard dat de Naamlooze Vennootschap Verzekeringsmaatschappij Kosmos, uitoefenende het levensverzekeringsbedrijf, gevestigd te Zeist, verkeert in een toestand welke in het belang der gezamenlijke schuldeischers bijzondere voorziening behoeft in kracht van gewijsde is gegaan.

De Griffier bij de Rechtbank voornoemd, (get.) Mr. H. L. Wilkens I.

De actie werkt door.

Onder dit opschrift schrijft men uit Den Haag aan „Mannenadel", zoo juist verschenen:

„Het doet mij genoegen u te kunnen melden, dat de gestage actie voor „Eer en Deugd" zienderoogen effect sorteert. Dat het in eigen kring zoo is, is verblijdend, maar minder te verwonderen. Maar dat ook andersdenkenden onder den indruk der actie komen, is ook wel niet te verwonderen — want actie heeft steeds succès en zeker actie voor een zóó goede zaak —, maar mag toch wel eens gememoreerd.

Op één terrein was het al lang duidelijk, dat de zedelijkheidsactie heeft ingeslagen. Zooals in den beginne voorspeld is, heeft de perscritiek van tooneelstukken — in 1915 zoo prachtig door „Tooneel en Bioscoop" van Voor Eer en Deugd ingezet — veel invloed ten goede uitgeoefend. Alle deskundigen zijn 't er over eens, dat daar reeds heel wat bereikt is.

Het tooneel staat echter niet alleen. Met name hier in Den Haag is ook op ander gebied duidelijk de invloed ten goede te bespeuren. Lange jaren is er geklaagd en gemopperd over schandelijke etalages van fijne „kunst— zaken." De „Residentiebode" heeft er sinds meer dan 10 jaren telkens op gehamerd, dat de jeugd daar bescherming noodig had. Het baatte niet, telkens rees integendeel nog de brutaliteit. Het werd zóó erg, dat het blad een formeele campagne opende dezen winter, met name tegen een paar beruchte zaken in de binnenstad. De zedenpolitie werd er in betrokken.... om kort te gaan, de ergernissen zijn opgeruimd en sindsien behoeft daar geen bezem meer gehanteerd. Ook de politie alzoo ondergaat de actie ten goede. Waar men haar zoo dikwijls moet afkeuren omdat ze te slap is in dergelijke dingen, mag haar nu een eere-saluut niet onthouden. De Haagsche zedenpolitie doet haar naam eer aan. Dat zij voortga, scherp te letten op ergernissen der jeugd.

Ik meen dezer dagen gelezen te hebben, dat Amsterdam volgt en ook een razzia houdt onder de Schmutz-etalages. Goed zoo.

Inmiddels, waar men nog zoo ver niet is, blijft het krachtig middel: boycot van dergelijke winkels, voortdurend aanbevolen".

In onze goede Willemstad zijn, helaas! ook vuile winkels, niet door de uitstalling der waren, maar wat heel veel erger is, door de behandeling der klanten.

Worden die klanten dan niet goed bediend?

Daarover valt niet te klagen.

Worden ze dan onbeleefd behandeld?

Integendeel! Opvallend beleefd, overdeven beleefd, stootend, weerzinwekkend beleefd.

De beleefdheid gaat te ver en wordt hun opgedrongen.

Vooral als de schoone koopster een Jonge Dame is, getrouwd of ongetrouwd dat maakt niet veel verschil.

Om het maar ronduit te zeggen: fatsoenlijke meisjes en jonge vrouwen loopen in die winkels groot gevaar haar eerbaarheid, haar zedelijk fijngevoel te kwetsen, misschien wel te verliezen.

We kunnen de Ouders niet genoeg waarschuwen toch goed te waken over de onschuld harer Dochters. En als zij ook maar iets merken van overdreven galanterie, flauwe grapjes, het aanbieden van een souvenir en dergelijke, in beschaafde landen ongehoorde praktijken, — dat zij dan hun dochters ten strengte verbieden ooit weer iets in dat pakhuis te koopen. Dat alle weldenkenden aan wie deze praktijken bekend zijn, aaneensluiten om dergelijke vuile pakhuizen te boycotten.

Katholieken, koopt niet in vuile winkels!

Rookverbod voor vrouwen.

Naar uit New-York wordt gemeld. is in het huis van afgevaardigden een wetsvoorstel ingediend, waarbij bepaald wordt, dat vrouwen, die in het openbaar rooken, een boete tot een bedrag van — in Hollandsch geld uitgedrukt — 60 gulden oploopen. Bij recidivi kan voor elke sigaret, die door de delinquente gerookt wordt, iets minder dan 300 gulden boete geëischt worden.

De eigenaar eener openbare inrichting, waar door vrouwen gerookt wordt, zal in dezelfde mate strafbaar zijn als de rookende dames.

Mysterie van de Zee.

Men tast in Amerika volkomen in het duister omtrent de geheimzinnige verdwijning van 3 stoomschepen in een paar weken tijds. Ook verdiept men zich in de mysterieuse geschiedenis van den vijfmastschoener „Carol Deering", welke op zee werd aangetroffen met alle zeilen op, doch met geen sterveling aan boord en die later bij de kust van New Jersey verging.

De geheimzinnige verdwijning dezer schepen wordt in verband gebracht met geruchten over daden van muiterij en sabotage, door zeelieden in het noordelijk deel van den Atlantischen Oceaan gepleegd, daar de drie eerst genoemde schepen bij mooi weer verdwenen zijn. Zij waren bovendien alle van een draadlooze installatie voorzien, doch zonden geen enkel draadloos noodsein uit.

Van geen enkel lid der bemanning van de „Carol Deering", behalve den kapitein, werd tot nog toe iets vernomen. Toen men het vaartuig het laatst zag drijven, waren alle reddingsbooten verdwenen. Toen de schoener later verging, werd er nabij de plaats, waar zij verloren ging, een flesch gevonden, met een briefje erin, waarin de kapitein van den schoener aan zijn dochter berichtte, dat hij door de equipage van van zijn schip gevangen genomen en aan boord van een ander schip gebracht was.

Onder de vele „theorieën", die over het verdwijnen dezer schepen opgezet worden, is ook deze, dat de vaartuigen door bolschewistische bemanningen naar Russische havens ontvoerd zijn.

'T is nog niet in orde

in Engeland met de verhouding tusschen inkoops- en verkoopprijzen.

Onder het opschrift „woekerwinsten; hoe het publiek gevild wordt", schrijft de „Pall Mall and Globe", dat het mikpunt van spotternij, de duurtewet, dood is „maar dat de onsociale daden, welke zij verondersteld werd tegen te gaan, nog steeds straffeloos worden bedreven. Weliswaar dalen de indexcijfers, maar de statistieken, waarop hun daling gegrond is, zijn even moeilijk te begrijpen als de beginselen der relativiteit en het publiek slaan met toenemende gramschap gade hoe de prijzen nog steeds gehandhaafd blijven. Het meest ontstemmende van de teekenen der tijden is, volgens de „Pall Mall", dat men ziet, dat overvloed niet meer goedkoopte beteekent. Wij zouden, zegt het blad, honderd dingen kunnen opnoemen, die goedkoop moesteu zijn, maar duur zijn: Vleesch en melk en kaas en bacon en brood, van welk laatste de prijs een schreeuwend schandaal is.

Waarom, zoo vraagt het blad verder, zijn katoenen goederen nog honderden procenten boven de prijzen van voor den oorlog? Men verwacht natuurlijk geen prijzen van voor den oorlog maar zou het beroemde indexcijfer (het laatste is haar men weet 128 boven Juli 1914) niet een billijk richtsnoer zijn voor een rechtmatige prijsverlaging.

Ook klaagt het blad over de hooge vruchtenprijzen. Waar de prijzen van artikelen gedaald zijn, is dit, meent het blad vermoedelijk nergens in die mate geschied als mogelijk was. De werkelijke tekorten tengevolge van den oorlog zijn blijkbaar gevolgd kunstmatige tekorten, veroorzaakt door door vasthouden, een anti-sociale practijk, die onze voorvaderen als een misdrijf beschouwden en dienovereenkomstig bestraften. Tenzij de zaak spoedig een gunstiger wending neemt, zal de verbruiker weer vragen om de bescherming van de wet.

Het gezonde zakenbeginsel: groote omzet met en door kleine winst, dat én den handelaar, en den verbruiker, dus ook nog eens den handelaar ten goede komt, is nog niet overal hersteld naar het schijnt.

Prof. Schrijnen.

De „Staatscourant" bevat de mededeeling, dat — de Z.Ew. Zeergel. Heer dr. J. C. F. H. Schrijnen, tot dusver bijzonder hoogleeraar van wege de St. Radboud-stichting aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, is benoemd tot buitengewoon hoogleeraar in de faculteit der letteren en wijsbegeerte aan die Universiteit, om onderwijs te geven in de grondbeginselen van de Algemeene Taalkunde.

Posterijen.

Onafgehaalde en onbestelbaar be-

Aangeteekende stukken: Liodowica Chacuto, Elogia de Windt, Adolfo Sillie, Antonio J. Abud.

Gewone stukken A. Anderson, Reopoldo A. Ricaut, H. P. Juliana, Josefina Alvarez, Luisa R. de Martinez, Johan Becrer. L. de Pedro Antonio, Guillermina Sanchez de Prato, J. Spette, Petronila Helder, Johan Mathew, R. Quotinho, Augusto Rodriguez, Carlos Morales R., Isabel Sirvanio, Bisente Rafael Salas, Herm. Macelus, J. Monte, Henriqueta Felicidad, Silvia Maria de Biacian, Eduwardo Monte, Catrin Wakin, Martijn Pinedo, Francisco Fermin, Jusus Salbador Marin, Ellen Senior.

BUITENLAND.

EERSTE KAMER.

Djambi.

Aan de Memorie van Antwoord betreffende bovengenoemd wetsontwerp wordt het volgende ontleen:

Der Regeering is geenszins de internationale beteekenis ontgaan, welke het ter hand nemen van eene petroleum-exploitatie als deze, ten gevolge van de onstandigheden, waaronder wij leven, noodzakelijk heeft. De Regeering moet dan ook tegen de zienswijze opkomen dat zij het gewicht van deze wetsvoordracht uit dit oogpunt zou onderschatten.

De in dit verband geuite meening van eenige leden dat de Regeering zich op het standpunt zou geplaatst hebben, dat onze nationale eer niet zou toelaten, rekening te houden met van buitenlandsche zijde geopperde bedenkingen met betrekking tot deze voorstellen, berust op een misverstand. Het ligt in de rede, dat, hoewel ten deze het financieele belang van Ned. Indië op den voorgrond staat, niettemin, evenals in alle aangelegenheden, waarbij buitenlandsche belangen mede betrokken zijn, rekening dient te worden gehouden met overwegingen van internationale politiek. Hieraan doet niet af, dat ook naar het oordeel der Regeering aan pogingen tot inmenging van buitenlandsche zijde in onze wetgeving of ons bestuur geen voet mag worden gegeven. Zooals door vele andere leden is opgemerkt, is dit niet slechts een eisch van nationale waardigheid, maar ook van zelfbehoud. Men zou bezwaarlijk aan andere Staten kunnen weigeren, hetgeen men aan den een toegeeft. In dit verband schijnt het niet zonder belang mede te deelen, dat dezer dagen, door tusschenkomst van den Japanschen gezant, door diens Regeering eene vraag is gesteld omtrent de mogelijkheid van deelneming ook van Japansch kapitaal aan aardolie-ontginning in Ned. Indië.

Het behoeft intusschen wel nauwelijks herhaald te worden, dat aan bedoeld standpunt elke gedachte vreemd is omtrent uitsluiting van buitenlandsche kapitaal, van deelneming aan de industrieele ontwikkeling der Nederlandsche kolonën. Integendeel is de Minister van Koloniën zooals hij ook bij de mondelinge behandeling van dit ontwerp in den anderen tak der Volksvertegenwoordiging meer dan eens onomwonden verklaarde, evengens een voorstander van een politiek van de open deur.

Terecht wordt in het Voorl. Verslag opgemerkt, dat de Indische Mijnwetgeving, met het vorenbedoeld standpunt niet in strijd is. Volledige reciprociteit in den zin door den Amerikaanschen Gezant blijkens kortelings in het Oranjeboek gepubliceerde correspondentie aan die uitdrukking gehecht, kan zij niet schenken.

Wat dezen wensch naar wederkeerigheid aangaat valt de Minister de in het Voorl. Verslag tot uiting komende meening bij, dat de hoofdbedoeling van Amerikaansche zijde er blijkbaar opgericht is, zich de beschikking te verzekeren over een deel van de Ned. Indische aardolie. In dit verband zij er op gewezen, dat ook wanneer het aandeel, dat in het aanhangig wetsontwerp dan wel in andere ten aanzien van andere olierijke terreinen volgens hetzelfde principe te treffen regelingen aan het particuliere bedrijf wordt toegedacht, aan eene Amerikaansche of andere niet-Nederlandsche organisatie werd toegekend, dit geenerlei invloed zou uitoefenen op de wijze, waarop de geproduceerde olie over de wereld verdeeld wordt. Evenals het geheele bedrijf zal ook de verkoop en derhalve de distributie der producten geschieden naar de aanwijzingen van den raad van beheer, waarin de meerderheid der leden door den Minister van Koloniën wordt aangewezen en van instructiën voorzien. Het ligt voor de hand, dat de distributie in normale omstandigheden door commercieele overwegingen zal worden beheerscht, terwijl in andere gevallen Landsbelangen van anderen aard op den voorgrond kunnen komen.

Overigens kan dan de Minister slechts de opmerking in het Voorl. Verslag onderschrijven, dat het thans ten opzichte van de petroleum naar voren geschoven reciprociteitsbeginsel zich bezwaarlijk voor accidenteele behandeling leent.

De talrijke met buitenlandsch kapitaal en onder buitenlandsche leiding gedreven ondernemingen bewijzen dat de gelijkheid in rechten tuschen Nederlanders en vreemdelingen in Ned.-Indië niet enkel in theorie bestaat, doch in de practijk ten volle tot haar recht komt. Niet alleen ten aanzien van die ondernemingen, maar ook in het scheepvaartverkeer met Ned.-Indië nemen Amerikaansch kapitaal en Amerikaansche ondernemingsgeest een eervolle plaats in. In dit verband kan de Minister nog mededeelen, dat de Standard Oil Company inderdaad doende is haar systeem van invoer in Indië van herorine en smeerolie in blikken te vervangen door invoer in bulls.

Wat aangaat de Amerikaansche pers, is in deze van eene eenstemmige houding ten aanzien van Nederland niet gebleken. Een paar bladen hebben eenzijdig gekleurde artikelen gegeven, anderen waren eerder gunstig voor ons standpunt, doch de groote meerderheid heeft er zich toe bepaald de haar van de zijde van het Amerikaansche Departement van Buitenlandsche Zaken zoowel als de door ons Gezantschap verstrekte mededeelingen zonder veel commentaar te publiceeren.

In verband met de desbetreffende vraag zij wijders medegedeeld, dat voor de beantwoording van de brieven van den Amerikaanschen Gezant door den Minister van Buitenlandsche Zaken geregeld voeling is gehouden met den Minister van Koloniën; aan samenwerking tuschen de beide Departementen heeft het derhalve niet ontbroken.

Ter inlichting van de leden, die gaarne zouden vernemen welke de verdere plannen van den Minister ten opzichte van de exploitatie der aardoliehoudende terreinen in Ned. Indië zijn, moge hij opmerken, dat het zijne bedoeling is het daarheen te leiden, dat de exploitatie, volgens soortgelijke beginselen, als in het wetsontwerp belichaamd, met zoo weinig mogelijk vertraging kan worden ter hand genomen. Terecht evenwel wordt door sommigen leden er op gewezen dat het hier eene eerste proefneming geldt.

Uit dien hoofde zou het niet zonder bedenking zijn, wanneer ter vermijding van den schijn, alsof het Ned.-Indische Gouvernement buitenlandsch kapitaal minder wel gezind zou wezen, een schijn, waarvoor, zooals reeds uitvoerig is betoogd, niet de minste grond bestaat, zonder nader beraad verdere stappen in die richting worden gedaan. Het ligt trouwens al dadelijk in de rede, dat daarvan geen sprake zou kunnen zijn zonder eene gezette voorbereiding in Indië, nadat met de uitspraak van den wetgever voor Djambi de algemeene grondslagen van het voortaan toe te passen stelsel van exploitatie vastgelegd zullen zijn.

Zooals de Minister reeds meermalen in het licht stelde, zijn met Djambi de beschikbare olievelden in Indië geenszins uitgeput. De regelmatig voortschrijdende door den dienst van het Mijnwezen ingestelde opsporingen en verkenningen openen steeds nieuwe mogelijkheden. De onderzoekingen omtrent de vermoedelijke aanwezigheid van aardolie in Pensangan en Lima Kota zijn voltooid. Het onderzoek ter Oostkust van Sumatra wordt door de exploitatiebrigade van het Mijnwezen regelmatig voortgezet, gaat geleidelijk naar het Zuiden om Arrenien, waar de aanwezigheid van olie op grond der geologische indicaties verwacht mag worden, afzonderlijk in behandeling te nemen. In Nieuw-Guinea werd zoowel in het Noordelijk als het Westelijk gedeelte (den z. g. Vogelkop) bij afzonderlijke daartoe ingestelde nasporingen de aanwezigheid van olie en gasbronnen geconstateerd. In het algemeen kan gezegd worden, dat op grond van de stelselmatig door den dienst van het Mijnwezen verzamelde gegevens de aanwezigheid van olie kan verondersteld worden in de bij het besluit van den Gouv. Generaal van Ned.-Indië van 2 Febr. j. l. No. 1a (Ind. Stbl. No. 75) op Sumatra, Celebes en Nieuw-Guinea en in de Zuider- en Ooster-afdeelingen van Borneo voor exploratie en exploitatie van Gouvernementswege van fossiele delfstoffen gereserveerde gebieden.

De Minister is bereid, de aandacht van zijn ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken te vestigen op het door een van de leden te berde gebrachte denkbeeld, om den Volkenbond uit te noodigen eene voor alle landen bindende internationale regeling voor de ontginningsvoorwaarden van petroleumterreinen te maken. Hij betwijfelt echter of daarvan resultaat zou zijn te verwachten, daar, zooals andere leden aanstonds opmerkten, de Vereenigde Staten van Amerika buiten dien bond staan.

Het wil den Minister voorkomen, dat hij met betrekking tot de klachten over de schaarschheid en onvolledigheid der Regeeringsmededeelingen, betreffende de buitenlandsche belangstelling in dit wetsvoorstel in hoofdzaak mag verwijzen naar hetgeen van Regeeringswege te dezer zake in de vergadering van de Tweede Kamer van 26 Mei j. l. is opgemerkt.

Het ontwerp werd

't was geen verrassing — aangenomen. En wel met 27 tegen 8 stemmen. Tegen waren de sociaal-democraten. de vrijzinnig-democraten en de Vrijheidsbonders Dojes, Bergsma en de Boer.

Nederland en Duitschland.

In een interview met den corr. der „Tel." heeft Erzberger de vrees uitgesproken, dat de markkoers op de buitenlandsche beurzen nog verder zal zinken.

Dat belooft voor Nederland weinig goeds, antwoordde de corr. Reeds nu jammeren velen, dat de Nederlandsche industrie zwaar onder de Duitsche concurrentie te lijden heeft. In de Duitsche havens dokken meer Nederlandsche schepen dan in Nederland zelf. Duitsche treilers brengen hun vangst naar IJmuiden. Hollandsche schepen worden meer en meer met Duitschers bemand.

Erzberger zei toen: In dat opzicht heeft men minder te vreezen dan gij meent. Binnen zes of zeven maanden zullen, in het algemeen gesproken, de Duitsche binnenlandsche prijzen het wereldniveau zeer dicht genaderd zijn en daarmede is het met het onderbieden afgeloopen. Natuurlijk zal ook Nederland te lijden hebben onder een ongunstige Duitsche conjunctuur, maar ten slotte zullen de nieuwe economische en financieele banden tusschen Duitschland en Nederland voor uw land zeer voordeelig blijken te zijn.

Ik heb na den oorlog Nederland voor Duitschland's herbouw ontdekt en daar grootscheeps het eerste crediet verkregen. Dat zullen wij nooit vergeten. Nederland heeft in den edelsten zin des woords zich een bevrienden buurstaat getoond. Zoo hebben wij ons lot aan elkaar verbonden. (So sind wir eine Schicksalsgemeinschaft geworden.) De vriendschappelijke betrekkingen zullen van jaar tot jaar beter worden. Nederland kan ons veel teruggeven van hetgeen de oorlog ons ontroofd heeft. Wij zullen economisch nauw met elkaar moeten samenwerken. Rotterdam in het bijzonder heeft een groote toekomst. Voor de Nederlandsche koloniën kunnen wij tropenartsen, technici, houtvesters, e.a., die tot nu toe in Africa met succes gewerkt hebben, ter beschikking stellen.

De Kabinetscrisis opgelost.

DEN HAAG, 28 Iuni.

Jhr Mr. Charles Ruys de Beerenbrouck heeft aanvaard de hem door de Koningin verleende opdracht tot handhaving van het tegenwoordige Kabinet, zij het, voor zooveel noodig, in gewijzigde samenstelling.

In militaire kringen gaat, volgens de „Avp; het gerucht, dat de minister van Oorlog niet uit het tegenwoordig kabinet zal treden, doch wijziging zal brengen in het verworpen art. 27 van het Dienstplichtwetsontwerp.

Korte Berichten.

1e Luitenant der Inf O.-I. L. J. H. C. van Eijk van Voorthuijsen, die bij de landmacht op Curaçao wordt gedetacheerd, zal 8 Juli a.s. met de *Van Rensselaer* daarheen vertrekken.

Een fliegfiets uitgevonden?

Het gelukte den bekenden Franschen oud-wielrenner Podlain, die zich tegenwoordig op uitvindingen toelegt, met een rijwiel, van zweefvlakken voorzien, zich bijna een meter in de lucht te verheffen en zoo een afstand van circa vijftien meter af te leggen.

De Koningin naar Noorwegen.

H. M. de Koningin was van plan in het begin van Juli voor een 3-tal weken een zeereis te ondernemen met de *Merope* van de Kon. Ned. Stoomboot-Mij. Doel van den tocht zal zijn de Noorweegsche fjorden. Gedurende de reis zal het strengste incognito in acht worden genomen.

Op bijzonder verzoek van H. M. zal het schip dat het gezelschap zal vervoeren, zeer eenvoudig worden ingericht en zal het geheel het karakter van een vrachtschip blijven behouden.

Curacaosche Vereeniging van Hoedenvlechtsters „ARBEID ADELT."

Motto: Waar daden spreken,
Zijn geen woorden noodig.

Bekendmaking

Het bestuur van deze Vereeniging maakt hierbij aan hare leden en aan het publiek bekend, dat aa... geschreven Concours in he... vlechten een **Tentoonstellin...** gekomen hoeden zal verbo... welke gehouden zal worde... gebouw der **Vlechtschool** o... maai op Donderdag, den 4n en Vrijdag. den 5n Augustus aanstaande, op de volgende uren:

Donderdag, van 7 tot 9 uur des avonds;
Vrijdag, „ 9 „ 12 „ „ morgens;
„ 2 „ 5 „ „ namiddags, en
„ 7 „ 10 „ „ avonds.

De tentoongestelde hoeden zullen ook te koop zijn, namelijk, als bij bezaars gebruikelijk, bij opbieding.

De gekochte hoeden kunnen worden afgehaald op **Maandag** den, 8n, van 9 tot 12 uur des morgens en van 2 tot 5 uur des namiddags.

Attentie: Aan de deelneemsters in het Concours wordt in herinnering gebracht, dat de tijd van inzending der hoeden bepaald is op de dagen: 25 tot 30 Juli, aan de Commissaris, Mejuffrouw Isabel Crefte.

Curaçao, 23 Juli 1921,

Namens, het bestuur voormeld,
H. J. Cohen Henriquez,
Voorzitter.
J. H. Perret Gentil
fgd. Secretaris.